

На основу Члана 3. Закона о безбедности и здравља на раду („Службени гласник РС“ бр 101/2005, 91/2015, 113/2017 – др Закон) Управни одбор Завода за хитну медицинску помоћ Нови Сад на својој 9. седници одржаној дана 20.11.20 доноси,

ПРАВИЛНИК
о безбедности и здрављу на раду

I ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим Правилником о безбедности и здрављу на раду (у даљем тексту: Правилник) уређују се права, обавезе и одговорности из области безбедности и здравља на раду код послодавца Завод за хитну медицинску помоћ Нови Сад (у даљем тексту: Послодавац).

Члан 2.

Права, обавезе и одговорности запослених која нису уређена Правилником, уређују се другим актима Послодавца у складу са законом, оснивачким актом и статутом Послодавца.

Члан 3.

Право на безбедност и здравље на раду имају:

- запослени
- лица која се налазе стручном оспособљавању или приправничком стажирању
- лица која се затекну у радној околини ради обављања одређених послова, ако је о њиховом присуству упознат Послодавац

Члан 4.

Певентивне мере у вези са безбедношћу и здрављем на раду младих, запослене жене за време трудноће и запослене која доји дете споразумно потписују министар надлежан за рад и министар надлежан за здравље.

II МЕРЕ БЕЗБЕДНОСТИ И ЗДРАВЉА НА РАДУ

Члан 5.

Мере безбедности и здравља на раду су превентивне, опште и непосредне

Члан 6.

Превентивне мере безбедности и здравља на раду обухватају:

- Преглед и одржавање електричних инсталација и мерење заштитног уземљења
- Контрола исправности и мерење уземљења громобранске инсталације
- Контрола исправности и одржавање опреме за рад
- Мерење и испитивање услова радне околине:
 1. микроклима
 2. осветљење

Члан 7.

Опште мере безбедности и здравља на раду обухватају:

- Пројектовање, изградњу, коришћење и одржавање објеката намењених за рад и помоћних просторија са свим припадајућим инсталацијама у складу са прописаним мерама заштите;
- Пројектовање, изградњу, коришћење и одржавање технолошког процеса рада са комплетном припадајућом опремом за рад и усклађивање хемијских и физичких штетности, микроклиме и осветљења на радном месту и радној околини;
- Пројектовање, израда, коришћење и одржавање опреме за рад и других средстава која се користе у процесу рада или су на било који начин повезана са процесом рад, тако да се у току њихове употребе спречи повређивање или оштећење здравља запослених;
- Одлагање, прикупљање, складиштење и превоз инфективног отпада на начин и по правилима којима се отклањају могућности повређивања и оштећења здравља.

Члан 8.

Непосредне мере безбедности и здравља на раду обухватају:

- Коришћење и одржавање средстава и опреме личне заштите на раду, чијом се употребом отклањају ризици који нису могли да буду отклоњени применом општих мера;

- Постављање знакова упозорења, забране или обавештења о опасним зонама и угроженим местима;
- Обезбеђење манипулативних путева, несметаног приступа средствима за рад и путева евакуације;
- Забрана приступа незапосленим лицима у радну околину;
- Оспособљавање запослених за безбедан и здрав рад;
- Обавезни претходни и периодични лекарски прегледи запослених, према прописаним условима медицине рада;

Члан 9.

Послодавац је дужан да приликом организовања рада и процеса рада обезбеди превентивне мере ради заштите живота и здравља запослених као и да обезбеди потребна финансијска средства за њихову примену.

Послодавац је дужан да обезбеди превентивне мере пре почетка рада запосленог, у току рада као и код сваке промене технолошког процеса, избором радних и производних метода којима се обезбеђује највећа могућа безбедност и заштита здравља на раду, заснована на примени прописа у области безбедности и здравља на раду, радног права, техничких прописа и стандарда, прописа у области здравствене заштите, хигијене рада, здравственог и пензијско-инвалидског осигурања и др.

Члан 10.

Превентивне мере обезбеђује послодавац полазећи од следећих начела:

- Избегавање ризика;
- Процена ризика који се не могу избећи на радном месту;
- Отклањање ризика на њиховом извору применом савремених техничких решења
- Прилагођавање рада и радног места запосленом у погледу избора опреме за рад и метода рада, као и технолошког поступка да би се избегла монотонија у раду;
- Замена опасног безопасним или мање опасним
- Давање предности колективним над појединачним мерама безбедности и здравља на раду;
- Одговарајуће оспособљавање запослених за безбедан и здрав рад и издавање упутстава за рад на сигуран начин
- Прилагођавања техничком напредку

- Развијање кохерентне целокупне политике превенције

Члан 11.

Послови безбедности и здравља на раду код послодавца обухватају:

- Израду општих аката;
- Утврђивање мера за спровођење и унапређење безбедности и здравља на раду;
- Организацију и спровођење безбедности и здравља на раду;
- Надзор над спровођењем безбедности и здравља на раду;
- Процену ризика и мере за њихово отклањање или свођење ризика на минимални – прихватљив ниво;
- Набавку средстава и опреме за рад и средстава и опреме за личну заштиту на раду;
- Вођење и чување прописаних евиденција и исправа;
- Друге заједничке послове у складу са Законом и овим правилником;

Послове безбедности и здравља на раду у Заводу обављају:

- Директор Завода;
- Непосредни руководиоци (начелници и шефови)
- Запослени;
- Представник запослених за безбедност и здравље на раду;
- Лице за безбедност и здравље на раду;

III ПРАВА, ОБАВЕЗЕ И ОДГОВОРНОСТИ

Члан 12.

Директор Завода има следећа права и обавезе:

- Организује послове за безбедност и здравље на раду;
- Актом у писменој форми одреди лице за безбедност и здравље на раду;
- Запосленом одреди обављање послова на радном месту на којем су спроведене мере безбедности и здравља на раду;
- Доноси у писменој форми Правилник о безбедности и здрављу на раду;
- Доноси у писаној форми Акт о процени ризика на радном месту и у радној околини

- Доноси и друга акта којима се уређују безбедност и здравље на раду;
- Доноси програм оспособљавања запослених за безбедан и здрав рад;
- Именује Одбор за безбедност и здравље на раду;
- Запослене осигура од повреда на раду, професионалних обољења и обољења у вези са радом;
- Ангажује правно лице са лиценцом ради спровођења превентивних и периодичних прегледа опреме и средстава за рад и испитивање услова радне средине;
- Обезбеди одржавање средстава за рад и средства и опрему за личну заштиту на раду у исправном стању;
- Обезбеди мере заштите од пожара, спасавање и евакуацију у складу са посебним законом;
- Обезбеди на основу Акта о процени ризика на радном месту и оцене Службе медицине рада прописане лекарске прегледе запослених;
- Обезбеди запосленима средства и опрему за личну заштиту на раду према Акту о процени ризика;
- Забрањује рад у случајевима када постоји непосредна опасност по живот и здравље због тога што нису спроведене мере безбедности и здравља на раду;
- Обезбеди да се одређени број запослених оспособи за пружање прве помоћи, спасавање и евакуацију у случају опасности;
- Приликом набавке, обезбеди гаранција и прописана документација (на језику који запослени разуме) за средства и опрему за рад и средства и опрему за личну заштиту, чиме се потврђује да су иста усаглашена са прописаним техничким захтевима;
- Да запосленима да на коришћење опасне хемијске материје ако је приликом набавке обезбедио Безбедносни лист (на језику који запослени разуме), у складу са прописима којима се уређују хемикалије, као и ако је обезбедио све мере које произилазе из садржаја Безбедносног листа.
- Обезбеди да се на пословима са повећаним ризиком распоређује запослени за кога је утврђено да испуњава прописане услове, односно да се запосленом који не испуњава прописане услове забрани даљи рад;
- Да разматра извештаје о повредама на раду и предузме адекватне мере које би унапредиле безбедност и здравље на раду;

- Обезбеди да се за време рада не ужива алкохол и друга средства зависности, као и да запосленог који је под дејством алкохола или других средстава зависности удаљи са рада;
- Обезбеди забрану пушења
- Обезбеди усавршавање из области безбедности и здравља на раду запосленима које одреди за те послове;
- Обезбеди потребна финансијска средства за спровођење и унапређење безбедности и здравља на раду;
- На захтев инспектора рада достави извештај о стању безбедности и здравља на раду запослених, као и спроведеним мерама. Омогући инспектору рада вршење надзора и одреди најмање једног запосленог који ће пружити инспектору потребне информације, обавештења, документацију и др.

Члан 13.

Помоћници директора се старају о спровођењу безбедности и здравља на раду:

- Контролом руководица нижег ранга руковођења и других запослених у својим организационим јединицама, у остваривању обавеза, задатака и мера из области безбедности и здравља на раду;
- Обезбеђивањем услова за спровођење Програма оспособљавања запослених из области безбедности и здравља на раду организационом делу у коме руководе
- Покретањем поступка за одговорност због не спровођења мера безбедности и здравља на раду одеђених Законом, овим Правилником и другим општим и интерним актима и прописима;
- У организационом делу којим, руководе, овлашћени су за издавање налога за рад на обезбеђењу безбедности и здравља на раду;
- Одговорни су и контролишу да послове са посебним условима рад обављају запослени за које је на прописан начин утврђено да испуњавају посебне услове, односно да запосленом који не испуњава посебне услове забране даљи рад на тим пословима;
- Забрањују рад запосленима који се не придржавају прописаних мера за безбедност и здравље на раду, не користе и не носе опрему за личну заштиту или се не придржава упутстава за безбедан и здрав рад у датим околностима;
- Забрањују рад запосленом који није оспособљен за безбедан рад;
- Забрањују рад запосленом на тренутним пословима, који није обавио лекарски преглед (предходни или периодични у

дозвољено року) или је утврђено од надлежне службе медицине рада на претходном или периодичном лекарском прегледу, да запослени не испуњава услове за рад у погледу здравствене способности;

Члан 14.

Начелници служби и Главна медицинска сестра – техничар Завода свако у свом делокругу рада обезбеђују у складу са Законом и овим Правилником спровођење мера безбедности и здравља на раду, спречавање настанка повреда на раду и професионалних обољења, као и да:

- Заустави сваку врсту рада који представља непосредну опасност по живот и здравље запослених;
- Обезбеђује одржавање опреме за рад у исправном стању;
- Обезбеђује практично и теоријско оспособљавање запослених из области безбедности и здравља на раду, упознаје запослене са ризицима у вези са радом, опремом и средствима за рад и др., као и свим лицима која се по било ком основу налазе у Заводу;
- Послове поверава само запосленима који су квалификовани и оспособљени за безбедан и здрав рад;
- Обезбеђује отклањање утврђених недостатака и неправилности наложених решењем инспекције рада;
- Обезбеђује да се на пословима са повећаним ризиком распоређују запослени за које је утврђено да испуњавају прописане услове рада, односно да се запосленима који не испуњавају посебне услове рада забрани даљи рад на тим пословима;
- Забрањује рад запосленима који се не придржавају прописаних мера безбедности и здравља на раду;
- Учествује и сарађује са представником запослених за безбедност и здравље на раду у изналажењу најрационалнијих решења из ове области;
- Сарађује са стручним лицем за безбедност и здравље на раду у циљу спровођења унапређења безбедности и здравља на раду;
- Подноси предлог за утврђивање одговорности против запосленог који се не придржава прописаних мера за безбедан и здрав рад утврђених Законом, овим Правилником и другим актима и прописима;

Члан 15.

Руководиоци одељења и координатори, свако у свом делокругу рада, у складу са Законом и овим Правилником, обезбеђују спровођење мера безбедности и здравља на раду, спречавају настанак повреда и професионалних обољења, као и да:

- У сарадњи са стручним лицем за безбедност и здравље на раду спроводе мере утврђене Законом, Правилником и другим прописима;
- Свакодневно контролишу, пре почетка рада и у току рада, исправност средстава за рад и исправност опреме за личну заштиту;
- Контролишу да се средства за рад и опрема за личну заштиту користе на прописан начин;
- Предузимају мере за отклањање кварова и других недостатака који би могли угрозити безбедност и здравље запослених, као и да обуставе рад на одређеном радном месту док се опасност не отклони;
- При распоређивању запослених на радне задатке, мора да их упозна са организацијом рада, да му да упутства за руковање средствима за рад и средствима за личну заштиту, да провери знање и способност запосленог за безбедан рад, опасностима, штетностима и мерама за безбедан и здрав рад;
- Истакну упутства за безбедан рад на видном месту;
- Искључе из употребе средства за рад и средства личне заштите ако су неисправна или због насталих промена угрожавају безбедност запослених;
- Обезбеде видно означавање неисправне опреме, уређаја, алата и предузму мере за отклањање недостатака;
- Зауставе сваку врсту рада који представља непосредну опасност по живот и здравље запослених;
- Одмах пријаве лицу за безбедност и здравље на раду сваку повреду на раду;
- Дозволи приступ местима где постоји ризик за безбедност и здравље само запосленима оспособљеним за рад на таквим местима;
- Упозоре сва лица која се по било ком основу налазе у радној околини на опасна места, да их упознају са мерама безбедности које морају да се примене

- Контролишу да се за време рада не конзумира алкохол и друга средства зависности, а да запосленог који је под утицајем тих средстава удаљи са рада;
- Забрањује рад запосленима који се не придржавају прописаних мера безбедности и здравља на раду;
- Врше стални надзор над применом прописаних мера безбедности и здравља на раду;

Члан 16.

Права запослених код послодавца на безбедне услове рада обухватају:

- Право на безбедност и здравље на раду;
- Право на посебну заштиту ризичних група (млади, стари, особа са инвалидитетом и жене);
- Право да се пре почетка рада упозна са мерама безбедности и здравља на раду на пословима или на радном месту на које је одређен;
- Право на оспособљавање за безбедан и здрав рад;
- Право да обави лекарски преглед на који га упућује Послодавац ако ради на радном месту са повећаним ризиком или за радна места којима је то прописано;
- Право на писана или усмена упутства или инструкције код послова на којима настају непосредне опасности по живот и здравље тј. ризици од повређивања и оштећења здравља;
- Право на обавештења о свим променама у радном процесу који утичу на безбедност и здравље на раду;
- Право на помоћ стручних лица за безбедност и здравље на раду;
- Право да одговорним лицима даје предлоге, примедбе и обавештења о питањима безбедности и здравља на раду;
- Право да одбије да ради ако постоји опасност да ће му бити угрожени живот и здравље;
- Право на прву и медицинску помоћ у случају повреде на раду или професионалног обољења;
- Право на избор представника запослених за безбедност и здравље на раду;

Члан 17.

Запослени има право да одбије да ради:

- Ако му прети непосредна опасност по живот и здравље због тога што нису спроведене мере за безбедност и здравље на радном месту на које је одређен, све док се те мере не обезбеде;
- Ако му Послодавац није обезбедио прописани лекарски преглед или ако се на лекарском прегледу утврди да не испуњава прописане здравствене услове, у смислу закона, за рад на радном месту са повећаним ризиком;
- Ако у току оспособљавања за безбедан и здрав рад није упознат са свим врстама ризика и мерама за њихово отклањање, у смислу закона, на пословима или на радном месту на које га је Послодавац одредио;
- Дуже од пуног радног времена, односно ноћу ако би, према оцени Службе медицине рада, такав рад могао да погорша његово здравствено стање;
- Ако на средству за рад нису примењене прописане мере за безбедност и здравље на раду;

У случајевима из става 1. овог члана, запослени може да се писменим захтевом обрати лицу за безбедност и здравље на раду ради предузимања мера које, по мишљењу запосленог, нису спроведене.

Ако одговорно лице не поступи по захтеву из става 2. овог члана у року од 8 (осам) дана од пријема захтева, запослени има право да поднесе захтев за заштиту права инспекцији рада.

Када запослени одбије да ради у случајевима из става 1. овог члана, а Послодавац сматра да захтев запосленог није оправдан, Послодавац је дужан да одмах обавести инспекцију рада.

Члан 18.

Обавезе запослених:

- Да се придржава утврђених мера безбедности и здравља на раду и обавеза утврђених Законом, другим важећим прописима и овим Правилником;

- Да се пре почетка рада на одређеном радном месту упозна са прописима, мерама и спровођењем безбедности и здравља на раду;
- Да пре почетка рада прегледа своје радно место, средства за рад и средства и опрему за личну заштиту, и да у случају уочених недостатака извести надређеног или лице за безбедност и здравље на раду;
- Да одмах обавести непосредног руководиоца о кваровима и другим недостатцима који могу угрозити безбедност на раду и да сам предузме мере за отклањање кварова и других недостатака који би могли угрозити безбедност на раду, под условом да тиме не угрожава своју безбедност или безбедност других запослених;
- Дужан је да наменски користи и одржава средства и опрему за рад;
- Дужан је да наменски користи средства и опрему за личну заштиту, да пажљиво рукује са њима и да их одржава у исправном стању;
- Да пре напуштања радног места дужан је да радно место, средства за рад и околину остави у стању да не угрожава друге запослене;
- Дужан је да обави лекарски преглед на који се упућује, односно да се подвргне обавезном систематском – циљаном прегледу по налогу директора;
- Да не сме започињати рад нити наставити рад под утицајем алкохола или других средстава зависности;
- Да се подвргне провери да ли је под утицајем алкохола или других средстава зависности у случајевима и на начин утврђен овим Правилником;
- Сарађују са директором, руководиоцима и лицем за безбедност и здравље на раду, како би се спровеле прописане мере безбедности и здравља на пословима и радном месту на којима ради;

Члан 19.

Запослени чини повреду радних обавеза ако се не придржавају предвиђених мера безбедности и здравља на раду и то:

- Неизвршавањем, несавесно, неблаговремено или немарно извршавање обавеза из области безбедности и здравља на раду;
- Злоупотребом положаја или прекорачењем овлашћења у вези безбедности и здравља на раду;
- Непридржавањем, намерним предузимањем или недовољним предузимањем мера којим се угрожава безбедност и здравље на раду других запослених;
- Повредом прописа о заштити од пожара;

- Доласком на посао у припитом стању или под дејством других средстава зависности;
- Опијањем на послу или узимањем других средстава зависности;
- Пушењем или обедовањем на местима где то није дозвољено;
- Одбијањем да се подвргне обавезним лекарским и систематским прегледима;
- Непријављивањем или неблаговременим пријављивањем здравственог стања и промена у вези са здрављем, а које би могле да утичу на безбедност при раду;
- Одбијање налога и наређења одговорних лица у вези спровођења и примена мера и норматива безбедности и здравља на раду;
- Неизвештавање одговорног лица о непосредној опасности за сопствену безбедност и здравље , као и безбедност и здравље других запослених;
- Оштећење или отклањање направе и уређаја са опреме за рад и друге повреде утврђене Законом, уговором о раду и друго;

IV ОРГАНИЗОВАЊЕ И ОБАВЉАЊЕ ПОСЛОВА БЕЗБЕДНОСТИ И ЗДРАВЉА НА РАДУ

Лице за безбедност и здравље на раду

Члан 20.

Права, обавезе и одговорности лица за безбедност и здравље на раду уређују се Одлуком о одређивању лица за безбедност и здравље на раду, која се јавно објављује на огласној табли Завода за хитну медицинску помоћ Нови Сад.

Лице за безбедност и здравље на раду непосредно је одговорно директору и не може да трпи штетне последице ако свој посао обавља у складу са законом.

Послодавац је дужан да обезбеди усавршавање знања из области безбедности и здравља на раду запосленом кога одреди за обављање тих послова.

Представник запослених за безбедност и здравље на раду

Члан 21.

Запослени код Послодавца имају право да изаберу једног или више представника за безбедност и здравље на раду.

Најмање 3 (три) представника запослених образују Одбор за безбедност и здравље на раду.

Послодавац је дужан да у Одбор именује најмање једног свог представника, тако да број представника запослених буде већи за најмање 1 (један) од броја представника Послодавца.

Поступак избора и начин рада представника запослених и Одбора, број представника запослених код послодавца, уређују се споразумом закљученим између послодавца и представника запослених.

Послодавац је дужан да најмање једном представнику запослених за безбедност и здравље на раду омогући одсуство са рада у обављању послова радног места на којем је распоређен у трајању од најмање 5 (пет) часова месечно с правом на накнаду зараде која се обрачунава и исплаћује у истом износу као да је радио на пословима радног места, као и да обезбеди техничко – просторне услове у складу са просторним и финансијским могућностима, ради обављања активности представника запослених.

Члан 22.

Одбор за безбедност и здравље на раду има право:

- Да даје предлоге за побољшање стања безбедности и здравља на раду;
- Да захтева предузимање одговарајућих мера за отклањање или смањење ризика на раду;
- Да буде упознат са свим актима која се односе на безбедност и здравље на раду и да захтева њихову измену уколико за то има оправдања;
- Да се упозна са стручним налазом о прегледу и провери опреме за рад и радне околине;
- Да се упозна са свим извештајима о повредама на раду и професионалним обољењима;
- Да разматра приговоре запослених у вези безбедности и здравља на раду и изнесе свој став у вези са тим;
- Да захтевају вршење надзора од стране инспекције рада, ако сматрају да Послодавац није спровео одговарајуће мере безбедности и здравља на раду;

Члан 23.

Директор, Одбор за безбедност и здравље на раду и репрезентативна организација синдиката запослених, дужни су да међусобно сарађују по питањима безбедности и здравља на раду.

V ЕВИДЕНЦИЈЕ ИЗ ОБЛАСТИ БЕЗБЕДНОСТИ И ЗДРАВЉА НА РАДУ

Члан 24.

Послодавац је дужан да води и чува евиденције о:

- Радним местима са повећаним ризиком;
- Запосленима распоређеним на радна места са повећаним ризиком и лекарским прегледима запослених распоређеним на та радна места;
- Повредама на раду, професионалним обољењима и болестима у вези са радом;
- Запосленима оспособљеним за безбедан и здрав рад;
- Опасним материјама које користи у току рада;
- Извршеним испитивањима услова радне околине;
- Извршеним прегледима и проверама опреме за рад;
- Пријавама смртних, колективних и тешких повреда на раду, као и повреда на раду због којих запослени није способан за рад више од 3 (три) узастопна дана;
- Издатим средствима и опреми за личну заштиту;
- Извршеним лекарским прегледима запослених у складу са прописима о безбедности и здрављу на раду;

VI ПОСЕБНА ЗАШТИТА ЗАПОСЛЕНИХ

Контрола здравственог стања

Члан 25.

Контрола здравственог стања спроводи се кроз прописане претходне и периодичне лекарске прегледе, у циљу утврђивања здравствене, физичке и психичке способности запослених за вршење послова на пословима са повећаним ризиком.

Прописане (предходне и периодичне) лекарске прегледе запослених врши овлашћена служба медицине рада, у складу законом и прописима који регулишу ову област.

Члан 26.

У оквиру посебне заштите запослених на осталим пословима, обезбеђују се:

- Лекарски прегледи у циљу оцене радне способности према указаној потреби;
- Лекарски прегледи запослених који су се чешће повређивали;
- Посебна заштита жена, омладине и особа са инвалидитетом;

Контрола забране пушења

Члан 27.

Према Закону о заштити становништва од изложености дуванског дима („Службени гласник РС“, бр 30/10) пушење је забрањено у сваком затвореном радном и јавном простору. У циљу спровођења Закона на улазним вратима радног простора у коме је забрањено пушење одговорно лице је дужно да истакне прописани знак.

Одредбе Закона о забрани пушења односе се на све запослене и спољне сараднике, као и на све друге особе које повремено и привремено бораве у просторијама послодавца.

Директор посебном одлуком именује одговорно лице за контролу забране пушења. Одговорно лице може писмено да задужи једно или више запослених лица да у његово име контролише забрану пушења. Одговорно лице је дужно да контролише забрану у простору у коме је забрањено пушење и одговорно је за спровођење мера забране пушења.

Против запослених који се не буду придржавали одредаба Закона биће покренут поступак за утврђивање повреде радне дисциплине.

Злостављање на раду

Члан 28.

Законом је забрањено и санкционисано вршење злостављања на раду и у вези са радом, сексуално узнемиравање, као и злоупотреба права на заштиту од таквог понашања.

Члан 29.

Под злостављањем се сматра свако активно или пасивно понашање према запосленом, другом радно ангажованом лицу или групи запослених код послодавца које се понавља, а које за циљ има или представља повреду достојанства, угледа, личног и професионалног интегритета, здравља,

положаја запосленог и које изазива страх или ствара непријатељско, понижавајуће или увредљиво окружење, погоршава услове рада или доводи до тога да се запослени изолује или наведе да на сопствену иницијативу раскине радни однос или откаже уговор о раду или други уговор, као и подстицање на такво понашање.

Члан 30.

Сексуалним узнемиравањем се сматра свако вербално, невербално или физичко понашање које има за циљ или представља повреду достојанства запосленог у сфери полног живота, а које изазива страх или ствара непријатељско, понижавајуће или увредљиво окружење.

Члан 31.

Злоупотреба права на заштиту од злостављања, односно од сексуалног узнемиравања чини запослени који је свестан или је морао бити свестан да не постоје основани разлози за покретање поступка за заштиту од злостављања, односно сексуалног узнемиравања, а покрене или иницира покретање тог поступка са циљем да за себе или другог прибави материјалну или нематеријалну корист или да нанесе штету другом лицу.

Члан 32.

Заштита од злостављања и сексуалног узнемиравања остварује се код послодавца у поступку посредовања и у поступку утврђивања одговорности за непоштовање радне дисциплине, односно повреде радне обавезе, као и пред надлежним судом. Запослени који сматра или сумња да је изложен злостављању или сексуалном узнемиравању, пре обраћања суду, треба да се обрати надлежном лицу код послодавца за заштиту од таквог понашања, а запослени који сматра да је изложен злостављању или сексуалном узнемиравању од стране самог послодавца, може да се непосредно обрати суду за заштиту од таквог понашања.

Члан 33.

Послодавац ће учинити доступним податке о лицима овлашћеним за покретање поступка за заштиту од злостављања, лицу коме се подноси захтев за заштиту од злостављања и другим лицима која се могу укључити у поступак, тако што ће исте објавити на огласној табли Завода.

Члан 34.

Не сматра се злостављањем, нити се може покретати поступак за заштиту од злостављања у случају кршења права прописаних другим законима којима је

и обезбеђена заштита тих права (против појединачног акта и послодавца којим се одлучује о правима, обавезама и одговорностима запослених; у случају ускраћивања и онемогућавања права као што је право на зараду, дневни, недељни и годишњи одмор и др., у случају дискриминаторског понашања по било ком основу дискриминације, које је забрањено и санкционисано посебним законом и др.); не сматрају се злостављање ни радна дисциплина која је у функцији боље организације посла; предузете активности које су оправдане за остваривање безбедности и здравља на раду и повремене разлике у мишљењима, проблеми и конфликти у вези са обављањем послова и радних задатака, осим ако немају за циљ повреде или намерно увреде запосленог, као и друга понашања која се могу сматрати злостављањем у складу са Законом о спечавању злостављања на раду.

VII ПОСЕБНА ЗАШТИТА ЖЕНА, ОМЛАДИНЕ И ОСОБА СА ИНВАЛИДИТЕТОМ

Члан 35.

Посебна заштита жена, омладине и особа са инвалидитетом, обезбеђује се у складу са Законом и посебним прописима. Послове на којима немогу да раде жене, запослени млађи од 18 година и особе са инвалидитетом рада утврђује се актом о процени ризика, општим актом о радним односима на основу посебних прописа и мишљења лекара медицине рада.

Члан 36.

Запослени са смањеном радном способношћу распоређује се на друге послове, ако могу на њима да раде без професионалне рехабилитације и ако могу да раде без опасности за смањење преостале радне способности.

Особе са инвалидитетом могу се распоредити само на оне послове који су предвиђени за рад особа са инвалидитетом сагласно решењу комисије ПИО.

Члан 37.

Послодавац је дужан да обезбеди да запослена жена за време трудноће и запослена која доји дете, запослени млађи од 18 година живота, особе са инвалидитетом и професионално оболели и поред оспособљавања за безбедан и здрав рад, буду у писменој форми обавештени о резултатима процене ризика на радном месту и о мерама којима се ризици отклањају у циљу повећања безбедности и здравља на раду.

VIII ОСПОСОБЉАВАЊЕ ЗАПОСЛЕНИХ

Члан 38.

Послодавац је дужан да изврши оспособљавање запосленог за безбедан и здрав рад код заснивања радног односа, односно другог радног ангажовања, премештаја на друге послове, приликом увођења нове технологије, нових средстава за рад или промене опреме за рад, као и код промена процеса рада који може проузроковати промену мера за безбедан и здрав рад.

Послодавац је дужан да запосленог у току оспособљавања за безбедан и здрав рад упозна са свим врстама ризика на пословима на које га одређује и о конкретним мерама за безбедност и здравље на раду у складу са актом о процени ризика.

Оспособљавање из става 1. овог члана послодавац обезбеђује у току радног времена, а трошкови оспособљавања не могу бити на терет запосленог.

Члан 39.

Оспособљавање запослених за безбедан и здрав рад послодавац обавља теоријски и практично, у складу са програмом оспособљавања за безбедан и здрав рад који доноси послодавац.

Провера теоријске и практичне оспособљености запосленог за безбедан и здрав рад обавља се на радном месту.

Периодичне провере оспособљености за безбедан и здрав рад запосленог који ради на радном месту са повећаним ризиком врше се најкасније у року од 1 (једне) године од дана предходне провере, а на осталим радним местима најкасније у року од 4 (четири) године од дана предходне провере.

Оспособљавање за безбедан и здрав рад обавља се на језику који запослени разуме и прилагођава се могућностима и способностима особа са инвалидитетом.

Члан 40.

Ступањем на снагу овог Правилника престаје да важи Правилник о правима, обавезама и одговорностима из области безбедности и здравља на раду бр 197 од 15.10.2007. године.

Члан 41.

Овај Правилник ступа на снагу 8 (осмог) дана од дана објављивања на огласној табли Завода.

